

Kulturmöten och kulturkrockar mitt i Öresund

Kulturskillnaderna mellan Danmark och Sverige är fortfarande stora, efter sju år med Öresundsbron. Kanske är det öppenhet för våra respektive olikheter och viljan att lära av varann som är lösningen, istället för anpassning och assimilering.

Jag minns precis när det hände. Cheferna på den danska tidningen skulle informera redaktionen anställda om ett förestående förändringsarbete och vi skulle därefter få lov att vädra våra farhågor och ställa alla frågor. Min närmsta chef var dock tydlig med hur det hela skulle gå till.

- Ni ska bara veta att oavsett vad ni säger, så är det jag som bestämmer hur det i slutändan ska bli. Det är jag som är chef.

Jag satt mällös. När chocken lagt sig, tittade jag runt på mina danska kollegor. De hade inte rört en min. Det var då jag förstod det. Jag var svensk, de var danska.

Jag har under mina 35 år i Sverige aldrig upplevt en sådan markering från en chef. Snarare tvärtom. Svenska chefer har ibland en tendens att lägga sig platt och inte stå för att de är chefer. I Danmark är det däremot chefen som bestämmer, punkt slut. Oavsett hur högt andra skriker.

Efter snart sju år med bron mellan Danmark och Sverige, är det vardagsmat att prata om kulturskillnader i Öresundsregionen. Det har nästan gått sport i att presentera undersökningar som visar på olikheter i allt från diskbaljor (danskarna har en, svenskarna två) till smörknivar (en gemensam eller vars en?) och röd gubbe (danskarna står och väntar, svenskarna korsar gatan).

Vi kan fnissa lite åt varandras små olikheter och skaka på huvudet - så kan man väl inte göra.

Men det som är lite pittoreskt i den privata sfären, blir dock till allvar när det kommer till det professionella livet. I näringslivet och på arbetsplatsen kan mötet mellan den danska och svenska kulturen skapa krockar, som hade kunnat undvikas om vi inte så gärna hade velat tro att vi är sååå lika. Och att vårt eget sätt att lösa problem eller arbeta på, är det bästa.

Att det är chefen som bestämmer och att den formella hierarkin i Danmark är starkare, kan nämligen vara en hård läxa att lära som svensk, upplärd i ett företagsklimat där alla ska vara lika, inte minst cheferna.

På samma sätt kan danskarna känna sig begränsade av det konsensusklimat som får de svenska beslutsprocesserna att dra ut väldigt på tiden, eftersom allt ska förankras och utmynna i ett brett samförstånd.

Andra hårda läxor att lära är den danska arbetsrätten som i jämförelse med den svenska är svagare och på vissa arbetsplatser gör det möjligt att avskeda personal på stående fot.

Det paradoxala i det hela är dock att danskarna i undersökningar visat sig tryggare på arbetsplatserna än svenskar, som med det svenska regelverket är mycket svårare att avskeda.

Sju år efter broinvigningen har allt fler accepterat skillnaderna mellan våra två länder. Två kulturer som grundläggande är mer lika än de flesta, men som har stora olikheter i

kultur, tradition och historia. Vilket är värt att lära sig mer om. För i mötet med andra kulturer, blir man medveten om sin egen. Om det som är bra och det som är mindre bra. Samtidigt som man kan plocka det bästa ur den nya kulturen. Jag kan byta den svenska blygheten mot den danska frimodigheten. Konflikträdslan mot diskussionslystnaden. Samtidigt som jag gärna håller fast i den mildare svenska tonen i både det privata och det offentliga samtalet.

Kanske är det, den viktigaste lärdomen både för företag och alla "öresundare". Att vi trots allt blir större i mötet med varandra just för att vi är olika. Till trots för smörknivar, diskbaljor och tuffa chefer.

Av:
Kristina Olsson,
frilansjournalist och
korrespondent,
Politiken